

aan de leden van de verenigde vergadering

ONS KENMERK
2532647

DATUM D&H VERGADERING
1 september 2026

ONDERWERP

Voortgangsrapportage Biodiversiteit 2025-2026

Geachte leden,

Met de brief van 21 april 2026 hebben wij uw geïnformeerd over de opzet van de voortgangsrapportage Biodiversiteit. Bij het vaststellen van het strategie en uitvoeringsprogramma Biodiversiteit (2025) is afgesproken jaarlijks te rapporteren.

De eerste voortgangsrapportage is nu een feit. Deze is bedoeld om u te informeren over beleidsontwikkelingen, uitgevoerde maatregelen en het effect hiervan op het herstel van biodiversiteit. Onder deze brief volgt een bestuurlijke samenvatting van deze rapportage, en de uitgebreide rapportage is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Uw eventuele inhoudelijke vragen over de voortgangsrapportage zijn van harte welkom via de mailbox VerenigdeVergadering@hhdelfland.nl.

Hopend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
Dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland,
de secretaris, de dijkgraaf,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Bijlage: Voortgangsrapportage Biodiversiteit 2025-2026

Bestuurlijke samenvatting

De aanpak voor biodiversiteit bij Delfland is beschreven in het [Strategie en Uitvoeringsprogramma Biodiversiteit](#) en volgt een groeipad, met 2050 als horizon. Deze samenvatting beschrijft de voortgang in de periode juli 2025 t/m juni 2026.

Doel: check op vorderingen in beleid, inspanningen en effecten

Doel is een gedeeld beeld van de vorderingen in de biodiversiteitsaanpak, uitgewerkt conform het raamwerk monitoring biodiversiteit van de waterschappen. Hierin gaat het om de vorderingen op beleid, maatregelen en effecten van maatregelen, met een focus op het creëren van condities. Met het inzicht in de vorderingen kan Delfland waar nodig bijsturen op de inspanningen en waar mogelijk kiezen voor een stap in het groeipad. In termen van plan-do-check-act is de voortgangsrapportage in accent de 'check' in de uitvoeringscyclus, met een doorkijk op de 'act'.

Eerste rapportage: zo volledig mogelijk, maar niet compleet

De als bijlage toegevoegde voortgangsrapportage voor biodiversiteit is zo volledig mogelijk, maar bevat ook nog hiaten omdat:

- De implementatie van het Strategie en Uitvoeringsprogramma nog gaande is; 'plan' wordt vertaald naar 'do' (maatregelen worden uitgewerkt en geborgd in de werkprocessen);
- Het monitoringsraamwerk in ontwikkeling is en de waterschappen nu afspraken maken over de effectindicatoren voor;

Daarmee heeft deze eerste rapportage het karakter van een nulmeting en van een blauwdruk voor de vervolgrapportages. Alhoewel formeel nog geen effecten gerapporteerd kunnen worden (doordat de systematiek nog in ontwikkeling is), geeft de rapportage soms al wel een beeld van waargenomen effecten. Zowel in de rapportage van maatregelen als van effecten, zal de informatie in hierna volgende jaarrapportages steeds concreter worden. In tabel 1 is een overall beeld per thema gepresenteerd.

Thema:	Beleid	Maatregelen	Effecten
A Ecologische waterkwaliteit	✓	🟡	?
B Blauwgroen Netwerk (BGN)	🟡	🟡	?
C Terrestrische biodiversiteit	🟡	?	?
D Biodiversiteit in beheer en onderhoud	✓	✓	-
E Biodiversiteit in medegebruik	✓	-	-
F Natuurinclusief bouwen	✓	-	-
G Beheersing exoten	🟡	🟡	-

Tabel 1: overall beeld voortgang aanpak biodiversiteit (met gewogen gemiddelden)

✓ Op Koers / 🟡 Bijna op koers / ✗ Blijft achter / ? Nog niet bekend / - (Nog) niet van toepassing

Het overall beeld is dat acties grotendeels op koers liggen en dat effectmonitoring nog in ontwikkeling is.

A Ecologische waterkwaliteit: uitvoering loopt

Delfland heeft actueel beleid met doelen en aanpak voor de ecologische waterkwaliteit. We nemen ecologische maatregelen in de hoofdwatgangen (o.a. natuurvriendelijke oevers) en werken samen met partners aan natuurherstel in de overige wateren. Het effect van de maatregelen op biodiversiteit wordt met ingang van 2027 voor deze voortgangsrapportage beoordeeld; de indicatoren in het raamwerk monitoring daarvoor zijn nog in ontwikkeling. Uit de waterkwaliteitsrapportage 2025 blijkt dat er nog geen netto verbeteringen waarneembaar zijn: sommige gebieden laten een positieve ontwikkeling zien, terwijl de situatie op andere plekken juist verslechtert.

B Blauwgroen netwerk (BGN): in ontwikkeling

De concretisering van rijke natuur en basiskwaliteit natuur in de werkprocessen is op koers. In de kiemfase van het uitvoeringsprogramma ligt de focus op meekoppelen van biodiversiteit in beheer en inrichting van eigen terreinen. In het BGN werken we aan verbindingen van natuur.

Voor keringen en watgangen in het BGN komt dit tot uitdrukking in extra of aangescherpte maatregelen (bijvoorbeeld een strengere eis voor de klei in dijkophogingen) en in prioritering van maatregelen binnen het BGN. Voor de waterbergingen zal de biodiversiteit nog nader worden geborgd. De aanplant/aanleg van bomen en landschapselementen op onze terrestrische assets borgen we via impactanalyses.

Er zijn verkennende contacten met partners over de samenwerking in het BGN in het gebied van Nationaal Park Hollandse Duinen en van Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland.

C Terrestrische biodiversiteit: meeste loopt; duurzame gronduitgifte iets vertraagd

Beleid voor natuurrijke keringen is geconcretiseerd en vertaald naar programma's van eisen. Maatregelen zijn o.a. het gebruik van lichte klei en kruidenrijk inzaaien. Uitwerking van duurzame gronduitgifte wordt later opgepakt (in 2027).

De monitoring en de effectindicatoren voor terrestrische biodiversiteit zijn nog in ontwikkeling, maar een voorlopig beeld is dat een kleine 50% van de al gemonitorde keringen voldoet aan basiskwaliteit natuur.

D Biodiversiteit in beheer en onderhoud: gangbaar en vanzelfsprekend

Het werken volgens de gedragscode, uitgewerkt in ecologische werkprotocollen, is gangbaar en vanzelfsprekend bij Delfland. De actualisatie van de gedragscode in 2025 is verwerkt in de ecologische werkprotocollen. In 2028 voeren we ecologisch groenbeheer verder door in het nieuwe contract voor het groenbeheer op onze terreinen binnen de hekken. Een deel van de maatregelen voor ecologisch groenbeheer is al gangbaar, zoals geen gif gebruiken, beperkt snoeien en beperkte grondbewerking.

E Biodiversiteit in medegebruik: volgt

In 2027 gaan we na of we de bescherming van natuur van vaarwateren in het BGN kunnen verbreden met oever- en land gebonden soorten. Dit is maatwerk. Te denken valt aan het (periodiek/ in het voorjaar) afsluiten van een vaarweg of het beperken van de toegang vanaf het water tot het land, daar waar kwetsbare soorten beschermd moeten worden.

F Natuurinclusief bouwen: van pilots naar systematische aanpak

Voor het assetsysteem waterveiligheid is natuurinclusief bouwen al verankerd in de werkprocessen voor het groot onderhoud van keringen, zie onderdeel C: terrestrische biodiversiteit. Voor de assetsystemen watersysteem en waterketen worden nog afspraken gemaakt. In 2026 en 2027 werken we aan een systematiek om maatregelen voor biodiversiteit eenduidig en systematisch te koppelen aan de verschillende soorten projecten die Delfland uitvoert. NB In eerdere pilots is daar al ervaring mee opgedaan en sommige maatregelen liggen al vast in programma's van eisen. Veel terreinen hebben daarom al groene elementen, zoals groene daken, bijenhôtels en beperkte verharding.

G Beheersing exoten

De exotenaanpak van Delfland omvat preventie, bestrijding en beheersing; waar passend kan Delfland ook kiezen voor acceptatie. Het huidige beleid richt zich op specifieke soorten; verkend wordt of een beleidsvernieuwing kan voorzien in meer flexibiliteit en speelruimte voor niet benoemde soorten en niet benoemde methoden. In het afgelopen jaar is zo'n 775 maal handelend opgetreden tegen exotische planten, voor het merendeel grote waternavel. Over de aanpak van exotische dieren, zoals Amerikaanse rivierkreeft en muskusrat, wordt gerapporteerd in de jaarverslagen.

Vervolg

- Het realiseren van een blauwgroen netwerk in de regio vraagt om samenwerking met de gebiedspartners. De komende periode intensiveren we de contacten binnen de natuurgebieden Nationaal Park Hollandse Duinen en het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland, om koppelkansen te verkennen en benutten.
- Groot onderhoud aan regionale en overige keringen is veelal op eigendom van derden, zoals gemeenten, terreinbeherende organisaties en particulieren. Het dagelijks beheer daarvan is belegd bij die eigenaren. Delfland maakt bij groot onderhoud afspraken over ecologisch beheer en stimuleert particuliere kringeigenaren te kiezen voor kruidenrijk inzaaien.
- Op basis van de lange termijnplanningen van werkzaamheden op eigen assets beoordelen we of de strategie van meekoppelen voldoende effect sorteert.
- Ecologisch groenbeheer op de bedrijfsterreinen (vanaf 2028) leidt mogelijk tot meerkosten. In het begrotingsproces van 2028 worden zo nodig bijbehorende middelen opgevoerd.
- De opgave en de aanpak (met nadruk op verdere implementatie van maatregelen en het opzetten van monitoring) corresponderen met de kiemfase van het groeipad uit het Strategie en Uitvoeringsprogramma.